

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHỦNG QUỐC HOA KỲ
Phòng Thông tin - Văn hoá
Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh
Hà Nội, Việt Nam
(84-4) 831-4580 -- Fax: (84-4) 831-4601

**DIỄN ĐÀN TOÀN CẦU CHỐNG THAM NHŨNG :
BẢO VỆ SỰ LIÊM KHIẾT CHO CÁN BỘ TƯ PHÁP VÀ AN NINH
7/1999**

XUẤT XỨ

1. Xuất xứ của Diễn đàn toàn cầu chống tham nhũng

Năm 1997, nhận biết được sự gia tăng nhanh chóng của loại tội phạm xuyên quốc gia trong một thế giới liên kết ngày nay, Tổng thống Clinton đã kêu gọi các bộ Tư pháp, Ngoại giao, và Tài chính triển khai và thực hiện một chiến lược quốc gia tổng thể chống tội phạm quốc tế và làm giảm ảnh hưởng của nó đối với người Mỹ. Tháng 5, 1998, Tổng thống phê duyệt việc ban hành lần đầu tiên Chiến lược kiểm soát tội phạm quốc tế của chính phủ Hoa Kỳ. Chiến lược này nhằm định ra các mục tiêu và mục đích cụ thể mà nếu đạt được, sẽ dẫn đến một thế giới an toàn hơn và nghiêm khắc hơn để nước Mỹ và người Mỹ có thể thịnh vượng. Một trong các mục đích được định ra nhằm thực thi mục tiêu thứ 7 ("Tăng cường hợp tác quốc tế và nền pháp trị") kêu gọi chính phủ Mỹ cần:

Tăng cường nền pháp trị làm nền tảng cho một chính quyền dân chủ và thị trường tự do nhằm giúp xã hội giảm nguy cơ bị tội phạm hoành hành.

Trách nhiệm của các cán bộ công an, an ninh và tư pháp trong chính phủ, những người trụ cột của nền pháp trị, là thiết yếu đối với sự hoạt động của các thể chế dân chủ và thị trường tự do. Việc tham nhũng của các cán bộ trụ cột của nền pháp trị sẽ làm què quặt chính các thể chế của chính phủ và làm suy giảm tính hữu hiệu của các biện pháp chống tham nhũng trong các lĩnh vực xã hội khác. Vì vậy, Chiến lược kiểm soát tội phạm quốc tế đã xác định vấn đề tham nhũng của các cán bộ ngành an ninh và tư pháp trong chính phủ là có ý nghĩa trọng tâm đối với nền pháp trị. Nó công nhận rằng việc tham nhũng ở các cán bộ này đã tồn tại theo chiều dài lịch sử. Nó nhấn mạnh rằng muốn chống loại tham nhũng này một cách hữu hiệu cần phải xác định và phân tích những nhân tố mang tính thể chế khuyến khích sự liêm khiết của công chức hoặc kìm hãm tham nhũng bằng cách xác định và trừng phạt những kẻ cựu mang những hành vi tham nhũng. Nó nhận ra rằng, không giống như vấn đề hối lộ trong các giao dịch thương mại, tham nhũng của cán bộ tư pháp và an ninh chưa được đề cập nhiều trong các cuộc thảo luận, các phân tích và trong các đối thoại lập chính sách giữa các chính phủ. Nó công nhận rằng tham nhũng của những cán bộ có nhiệm vụ duy trì nền pháp trị là không thể "giải quyết" được, nhưng có thể kiểm soát được.

Chiến lược kiểm soát tội phạm quốc tế định ra 10 sáng kiến cụ thể để gia tăng các nỗ lực của chính phủ Mỹ chống tội phạm quốc tế. Một trong 10 sáng kiến này là:

Mỹ sẽ triệu tập một hội nghị quốc tế trong vòng 6 tháng tới nhằm tập trung triển khai các biện pháp mang tính mô hình nhằm bảo vệ sự liêm khiết của những quan chức chủ chốt trong ngành an ninh và tư pháp. Hội nghị quốc tế này, mà Tổng thống đã đề nghị Phó Tổng thống Gore đứng ra tổ chức, sẽ xem xét những huống cảnh có thật trong cuộc sống liên quan đến những tiêu chuẩn về sự liêm khiết của các cán bộ tư pháp và an ninh trên toàn thế giới, và sau đó soạn ra những đề xuất thích hợp về chính sách. Những cán bộ ngành tư pháp và an ninh bao gồm toàn bộ những người có vai trò quan trọng trong việc duy trì nền pháp

tri, có thể là cảnh sát, cán bộ cửa khẩu, quân nhân, công tố viên hoặc quan toà. Hội nghị sẽ thu thập những dữ kiện về đề bù, đánh giá những tác động gây tham nhũng, xem xét các tiêu chuẩn về hạnh kiểm, và coi trọng các sáng kiến liên tiếp mang tính quốc gia, khu vực và toàn cầu – tất cả nhằm hướng tới quyết định biện pháp khuyến khích liêm khiết nào là tốt và biện pháp nào không tốt, và biện pháp mới nào có thể triển khai.

Tháng 6, 1998, hầu như đồng thời với việc ban hành chiến lược của Mỹ, nguyên thủ các nước G8 tham dự cuộc họp thượng đỉnh ở Birmingham (Anh) cũng đã có một cuộc thảo luận rộng rãi về mối quan hệ giữa tội phạm nghiêm trọng và tham nhũng. Dựa vào cuộc thảo luận này, các nguyên thủ đã soạn ra và thêm vào thông cáo của họ một câu mới. Thông cáo này chỉ thị cho các chuyên gia cao cấp về tội phạm xuyên quốc gia (Nhóm Lyon) phải "tìm ra các đường lối chống tham nhũng ở giới quan chức đang nổi lên từ những dòng chảy lớn của những đồng tiền tội phạm." Bản thông cáo yêu cầu những chuyên gia này sẽ phải báo cáo về các hoạt động của họ tại cuộc họp thượng đỉnh tiếp theo, sẽ tổ chức tại Kولn (Đức) vào tháng 6, 1999. Mỹ đã tham khảo ý kiến của các thành viên G8 khác tại một số cuộc họp của Nhóm Lyon về công tác chuẩn bị cuộc hội thảo quốc tế nói trên, và cho là cuộc hội thảo này đã thể hiện một khía cạnh quan trọng đáp lại yêu cầu trên.

Tháng 12/1998, Phó Tổng thống Gore tuyên bố triệu tập hội nghị, chính thức gọi là "Diễn đàn toàn cầu chống tham nhũng: Bảo vệ sự liêm khiết của các cán bộ ngành tư pháp và an ninh." Ông Gore đã gửi giấy mời tới hơn 80 chính phủ để nghị cử người tham gia. Lời mời này đã nhận được sự phản hồi khá tích cực. Một số chính phủ cử đại diện đại sứ quán của họ đến dự, nhưng không một chính phủ được mời nào không có đại diện tham gia. Danh sách đầy đủ những người tham dự Diễn đàn toàn cầu này được cung cấp ở phần 19 dưới đây. Những phản hồi này cho thấy các chính phủ cho rằng sáng kiến về thảo luận quốc tế về vấn đề cụ thể là tham nhũng ở giới chức an ninh và tư pháp đã mở ra một khía cạnh mới của vấn nạn tham nhũng rộng lớn này. Hơn nữa, đây là khía cạnh có ý nghĩa quan trọng cho tất cả các chính phủ có mục đích cơ bản là duy trì một nền pháp trị.

2. Xuất xứ của các nguyên tắc chỉ đạo về chống tham nhũng và bảo vệ sự liêm khiết của cán bộ tư pháp và an ninh

Tham nhũng, dối trá và hành vi phi đạo đức của công chức nói lên những đe doạ nghiêm trọng đối với các nguyên tắc và giá trị cơ bản của chính phủ, làm tổn hại lòng tin công chúng vào nền dân chủ, và có nguy cơ làm suy yếu nền pháp trị. Sự thật này đang ngày càng được công nhận ở một số diễn đàn toàn cầu và khu vực, và việc phòng ngừa và trừng phạt tham nhũng ở các nhóm cán bộ chính phủ này đã được đề cập ngày càng nhiều ở một số hiệp định quốc tế, các nghị quyết, các đề xuất chính thức, các bản đánh giá của các nhóm chuyên gia, và ở các tài liệu tương tự. Nhằm giúp các đại biểu chuẩn bị cho diễn đàn toàn cầu này, mùa thu 1998 chính phủ Mỹ đã tiến hành phân tích những tài liệu quốc tế hiện có về chủ đề này. Những hiệp định và tài liệu thích hợp nhất được soạn thành cuốn sách tra cứu (Source Book) đã được biên soạn và phân phát cho tất cả những đại biểu tại Diễn đàn toàn cầu. Toàn văn cuốn sách tra cứu này có thể thấy ở phần Phụ lục.

Trong khi nghiên cứu những tài liệu này, người ta thấy rõ ràng là một số biện pháp phòng chống tham nhũng ở các cán bộ tư pháp và an ninh đã được công nhận là đã thể hiện tính hữu hiệu qua nhiều trường hợp. Các biện pháp này được chia thành nhiều nhóm, thực hiện một số lượng hạn chế hơn các nguyên tắc chung. Tập hợp lại sẽ thành một tập hợp các biện pháp mà nếu thực thi được một cách hữu hiệu các nguyên tắc đó sẽ mở ra những nỗ lực tích cực phòng chống tham nhũng ở những cán bộ tư pháp và an ninh. Mỗi chính phủ thực hiện các nguyên tắc chỉ đạo này một khác, theo cách chỉnh đổi sao cho phù hợp với những điều kiện về chính trị, pháp luật, kinh tế và văn hoá của mỗi nước. Do sự khác biệt về chức năng cũng như sứ mệnh khác nhau của các cán bộ tư pháp và an ninh, không phải tất cả các biện pháp phòng chống tham nhũng đều có thể áp dụng được ở mọi lĩnh vực. Không có một giải pháp cụ thể nào cho việc chống tham nhũng của cán bộ tư pháp và an ninh. Nhưng có một số biện pháp chống tham

những có triển vọng hữu hiệu mà từ đó các chính phủ có thể rút ra những giải pháp áp dụng đúng đắn những nguyên tắc chỉ đạo chung vào những yêu cầu cụ thể của nước họ.

Danh sách những biện pháp này, được tiếp nhận từ những thoả ước quốc tế, và những đề xuất và các loại tài liệu khác, hoặc được dựa trên kinh nghiệm của các chính phủ, cùng với 12 nguyên tắc chung mà những biện pháp này có thể đi cùng, đã được tập hợp lại thành tập tài liệu hoạt động mang tên "Các nguyên tắc chỉ đạo chống tham nhũng và bảo vệ sự liêm khiết của cán bộ ngành tư pháp và an ninh." Tài liệu này, được in lại ở phần trên đây của Báo cáo cuối cùng này, đã được phát cho tất cả những người tham gia Diễn đàn toàn cầu. Nó là một tập hợp dễ sử dụng các khái niệm thường được thể hiện khác biệt trong một số các tài liệu khác nhau in trong cuốn Sách tra cứu. Danh sách các biện pháp này, mà cũng có thể áp dụng cho các khu vực khác của chính phủ ngoài 2 ngành tư pháp và an ninh, có mục đích chỉ đạo và hướng dẫn các chính phủ trong việc triển khai hay chỉnh đổi các phương cách đúng đắn và hữu hiệu để đạt được những mục tiêu cụ thể về liêm khiết công chức.

Toàn văn bằng tiếng Anh của bài viết có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/topical/econ/integrity/confrp/1origins.pdf>